

PORUCHY CHOVÁNÍ ŽÁKŮ A JEJICH NÁPRAVA

Kapitoly z ETOPEDIE

PORUCHY CHOVÁNÍ

- jsou to projevy chování, kterými se žák odlišuje od ostatních, vybočuje z normy
- tyto projevy mohou být různé a proto je dále dělíme na jednotlivé druhy (viz. níže)
- poruchami chování se zabývá speciálně pedagogická disciplína zvaná etopedie

PROČ SE JIMI ZABÝVAT?

- učitel je s žákem v pravidelném kontaktu, proto může dobře sledovat změny v jeho chování
- mnohdy je jako jediný schopen objektivního pohledu na žáka
- mimo to má odborné vzdělání, proto hraje významnou roli při diagnostikování těchto poruch

JAK POZNÁME P.CH.?

- každý z nás má určitou povahu (je jedinečnou osobností), ta se odráží v jeho chování – proto odlišné chování nemusí hned být považováno za projev poruchy
- mezi chováním dítěte s poruchou a chováním ostatních dětí neexistuje pevná hranice, jeho projevy jsou závažnější, trvalejší (min. půl roku) a společensky více obtěžující

KLASIFIKACE P.CH.

- 1. Poruchy související se sociálními vztahy a komunikací**
- 2. Poruchy související s hyperaktivitou a neschopností se soustředit**
- 3. Problémy vyvolané úzkostí a stresem**
- 4. Psychické poruchy**
- 5. Problémy s učením a koordinací**

1. PORUCHY SOUVISEJÍCÍ SE SOCIÁLNÍMI VZTAHY A KOMUNIKACÍ

➤ AUTISMUS

➤ PORUCHY CHOVÁNÍ DISOCIÁLNÍHO RÁZU

➤ ASOCIÁLNÍ CHOVÁNÍ

- Porucha chování (v užším slova smyslu)
- Porucha opozičního vzdoru (negativismus)
- Závislostní chování
  - *Poruchy vyvolané účinkem návykových látek*

2. POR. SOUVISEJÍCÍ S HYPERAKTIVITOU A NESCHOPNOSTÍ SE SOUSTŘEDIT

➤ ADHD (Attention deficit hyperactivity disorder) – Porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou

- 3 podskupiny ADHD:
  - *kombinovaná*
  - *s převahou nepozornosti*
  - *s převahou hyperaktivity*

3. PROBLÉMY VYVOLANÉ ÚZKOSTÍ A STRESEM

- GENERALIZOVANÁ ÚZKOSTNÁ PORUCHA
- SEPARAČNÍ ÚZKOSTNÁ PORUCHA
- SPECIFICKÁ (IZOLOVANÁ) FOBIE
- SOCIÁLNÍ FOBIE
- POSTTRAUMATICKÁ STRESOVÁ PORUCHA
- OBSEDANTNĚ – KOMPULZIVNÍ PORUCHA
  - *Obsese*
  - *Kompulze*

4. PSYCHICKÉ PORUCHY

➤ NEURÓZY

- Tikové poruchy
- Poruchy příjmu potravy
  - *Mentální anorexie*
  - *Mentální bulímie*
- Poruchy spánku
- Enuréza (pomočování)

➤ PORUCHY NÁLAD

➤ SCHIZOFRENIE

5. PROBLÉMY S UČENÍM A KOORDINACÍ

- **DYSLEXIE** (specifická porucha čtení)
- **DYSPRAXIE** (vývojová porucha koordinace)
- **DYSGRAFIE** (specifická porucha psaní)
- **DYSORTOGRAFIE** (specifická porucha pravopisu)
- **DYSKALKULIE** (s. p. matematických schopností)
- **DYSPINXIE** (specifická porucha kreslení)
- **DYSMÚZIE** (s. p. vnímání a reprodukce hudby)
- **DYSPRAXIE** (specifická porucha obratnosti)

NEJEN V ETOPEDII SE MŮŽEME SETKAT S PORUCHAMI CHOVÁNÍ, ALE I V JINÝCH OBORECH SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKY:

- **LOGOPEDIE**
  - **SURDOPEDIE**
  - **SOMATOPEDIE**
  - **PSYCHOPEDIE**
-